

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

АРЬСНЫ ӨВЧИН СУДЛАЛЫН ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН 2024 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН
ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: СНАГ-2025/285/НА-СТА-ТШЗ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу.

Санхүү-Нийцлийн аудитын газрын захирал,
тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn
Аудитын менежер: В.Эрдэнэцогт
Утас: 261885 Цахим хаяг: erdenetsogtv@audit.gov.mn
Ахлах аудитор: М.Пагамдулам
Утас: 261885 Цахим хаяг: pagamdulamm@audit.gov.mn
"Тэд-Аудит" ХХК-ийн ерөнхий захирал: Ц.Сугармаа
Утас: 99151254 Цахим хаяг: ted.audit.llc@gmail.com

АГУУЛГА

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ	4
2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ	6
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	6
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	7
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	8
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	10
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	10
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	13
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа.....	13
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	13
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	14
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд	14
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	15
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	16
4.1 Ерөнхий зүйл.....	16
4.2 Материаллаг байдал.....	17
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	17
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал.....	17
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	17
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	18
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ	18
5.1 Албан шаардлага	18
5.2 Зөвлөмж	19
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	21

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ЖАГСААЛТ

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ЗГ	Засгийн газар
НДШ	Нийгмийн даатгалын шимтгэл
УБЕГ	Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар
УСНББОУС	Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт
ХХОАТ	Хувь хүний орлогын албан татвар
ТУЗ	Төлөөлөн удирдах зөвлөл
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ТӨҮГ	Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар
ЭМДЕГ	Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газар
ЭМДҮЗ	Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөл
ЭМС	Эрүүл мэндийн сайд

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

Засгийн газрын IV байр, Бага тойруу 3,
Чингэлтэй дүүрэг, Улаанбаатар хот, 15160
Утас: 26 04 37, Факс: (976-51) 26 42 30,
Цахим шуудан: info@audit.gov.mn,
Цахим хуудас: www.audit.mn

АРЬСНЫ ӨВЧИН СУДЛАЛЫН
ҮНДЭСНИЙ ТӨВИЙН ЗАХИРАЛ
Ц.УРАНЧИМЭГ ТАНАА

2025.02.25 № 07/667
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын баталсан журам, зааврын дагуу хараат бусаар гүйцэтгэж, аудиторовын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төв нь тайлант жилд Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас нийт 40,431.9 мянган төгрөгийн авлагатай, ханган нийлүүлэх байгууллагуудад 386,233.3 мянган төгрөгийн өглөгтэй байгаа боловч эм, эмнэлгийн хэрэгслийг зээлээр татан үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Энэ нь эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд хүндрэл үүсэж болзошгүй байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж, аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тус төв нь 2024 онд эмнэл зүй, сувилахуй, харшлын чиглэлээр хаврын харшлаас сэргийлэх эмчилгээ, арьсны хэт авиан оношилгоо, харшлын паспорт, байрлал солигч, ургамлын тоосны харшлын видео хийх болон үс шилжүүлэн суулгах мэс заслын тусламж, үйлчилгээг шинээр нэвтрүүлж, эмчилгээ оношлогооны чанарыг сайжруулсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төв нь 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд нийт 7 зорилтын хүрээнд 42 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөсөн ба гүйцэтгэл нь 94.7 хувийн биелэлттэй байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

(төгрөгөөр)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЭЛ	ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ
МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	110,831,852.59	179,891,326.52
Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	109,084,352.59	179,891,326.52
Төгрөг	109,084,352.59	179,891,326.52
Төрийн сангийн харилцах	109,084,352.59	179,891,326.52
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	1,747,500.00	-
АВЛАГА	270,200.00	40,431,911.40
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	40,431,911.40
Бусад авлага	270,200.00	-
Байгууллагаас авах авлага	270,200.00	-
УРЬДЧИЛГАА	13,965,000.00	-
Урьдчилж гарсан зардал	13,965,000.00	-
БАРАА МАТЕРИАЛ	328,617,034.49	291,245,096.28
Түүхий эд материал	263,707,908.80	263,379,614.39
Эм боох материал	263,707,908.80	263,379,614.39
Хангамжийн материал	64,909,125.69	27,865,481.89
Бичиг хэргийн материал	11,960,469.00	878,000.00
Аж ахуйн материал	35,457,439.80	15,435,352.00
Түлш, шатах тослох материал	2,528,130.89	999,917.89
Хүнсний материал	8,374,246.00	3,963,372.00
Бусад хангамжийн материал	6,588,840.00	6,588,840.00
ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	453,684,087.08	511,568,334.20
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГӨ	4,349,344,100.71	4,492,553,695.38
ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,349,344,100.71	4,492,553,695.38
Биет хөрөнгө	4,150,072,883.35	4,297,477,893.70
Барилга, байгууламж, орон сууц	3,331,881,975.80	3,740,367,191.80
Хуримтлагдсан элэгдэл	(644,069,098.82)	(782,447,989.06)
Авто-тээврийн хэрэгсэл	98,563,000.00	70,245,500.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	(56,635,000.00)	(8,385,600.00)
Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	2,152,574,190.65	2,017,646,688.65
Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,014,722,647.08)	(967,188,785.88)
Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	432,358,588.00	405,863,948.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	(149,878,125.20)	(178,623,059.81)
Биет бус хөрөнгө	199,271,217.36	195,075,801.68
Бусад биет бус хөрөнгө	216,964,144.00	216,964,144.00
Хуримтлагдсан элэгдэл	(17,692,926.64)	(21,888,342.32)
БУСАД ХӨРӨНГӨ	-	-
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,349,344,100.71	4,492,553,695.38
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	4,803,028,187.79	5,004,122,029.58
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	5,249,670.00	732,582,656.40
Өглөг	-	732,582,656.40
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	346,349,319.00
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	386,233,337.40

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Урьдчилж орсон орлого	5,249,670.00	-
Төлбөртэй ажил үйлчилгээний урьдчилж орсон орлого	5,249,670.00	-
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	5,249,670.00	732,582,656.40
УРТ ХУГАЦААТ ЗЭЭЛ	-	-
УРТ ХУГАЦААТ ӨР, ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	-	-
НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	5,249,670.00	732,582,656.40
Засгийн газрын хувь оролцоо	4,797,778,517.79	4,271,539,373.18
Засгийн газрын оруулсан капитал	2,470,206,581.32	-
Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө	2,470,206,581.32	-
Өмч /төрийн/ /ТӨҮГ/	-	2,470,206,581.32
Хуримтлагдсан үр дүн	(62,935,146.25)	(589,174,290.86)
Өмнөх үеийн үр дүн	228,811,516.16	(62,935,146.25)
Тайлант үеийн үр дүн	(291,746,662.41)	(526,239,144.61)
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	2,390,507,082.72	2,390,507,082.72
ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	4,797,778,517.79	4,271,539,373.18
ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	4,803,028,187.79	5,004,122,029.58

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

(төгрөгөөр)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГО	1,994,175,015.72	2,496,817,637.14
ТАТААС САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,994,175,015.72	2,496,817,637.14
Нийтлэг татварын бус орлого	1,994,175,015.72	2,496,817,637.14
Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,270,369,720.94	1,945,548,036.74
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	814,417,751.84	757,601,945.87
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	455,951,969.10	1,187,946,090.87
Бусад орлого	-	1,740,000.00
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	670,764,783.60	521,004,056.00
Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	53,040,511.18	28,525,544.40
ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	5,089,611,040.00	4,744,231,350.00
Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	5,089,611,040.00	4,744,231,350.00
Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	5,089,611,040.00	4,744,231,350.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	7,083,786,055.72	7,241,048,987.14
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	7,266,248,903.54	7,767,288,131.75
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	7,266,248,903.54	7,767,288,131.75
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	7,201,082,203.54	7,516,940,329.68
АЖИЛЛАГЧИДТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРЛАГА	4,244,943,761.95	5,038,255,397.56
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,738,397,526.70	4,481,255,648.80
Үндсэн цалин	2,225,427,517.00	2,751,594,896.86
Нэмэгдэл	975,327,416.00	1,232,909,428.94
Унаа хоолны хөнгөлөлт	144,000,000.00	140,105,000.00
Урамшуулал	393,642,593.70	356,646,323.00
НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ШИМТГЭЛ	506,546,235.25	556,999,748.76
Тэтгэврийн даатгал	325,926,653.91	377,424,610.85
Тэтгэмжийн даатгал	38,245,966.88	45,508,372.54
ҮОМШӨ-ний даатгал	67,195,483.04	34,947,482.80
Ажилгүйдлийн даатгал	6,745,347.70	19,595,627.98
Эрүүл мэндийн даатгал	68,432,783.72	79,523,654.59
БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,956,138,441.59	2,770,025,783.99
ТОГТМОЛ ЗАРДАЛ	174,999,999.23	181,459,436.92

**Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан**

Гэрэл, цахилгаан	78,925,652.36	81,901,640.74
Түлш, халаалт	31,145,106.01	35,510,560.70
Цэвэр, бохир ус	64,929,240.86	64,047,235.48
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	1,625,051,438.50	1,357,035,191.21
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,333,369,023.50	1,082,514,671.21
Хоол, хүнс	291,682,415.00	274,520,520.00
БУСАД БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,156,087,003.86	1,231,531,155.86
Хангамж, бараа материалын зардал	178,158,167.50	263,261,501.46
Бичиг хэрэг	27,589,384.20	44,815,409.00
Тээвэр, шатахуун	10,770,453.00	11,369,284.00
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,559,969.20	11,097,852.46
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	76,648,161.00	86,582,656.40
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	41,969,400.10	54,698,149.80
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	11,620,800.00	13,705,100.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	391,336,905.00	147,357,410.00
Багаж, техник, хэрэгсэл	6,017,300.00	2,668,300.00
Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	405,000.00	420,000.00
Урсгал засвар	384,914,605.00	144,269,110.00
Томилолт, зочны зардал	23,752,000.00	2,040,000.00
Дотоод албан томилолт	23,752,000.00	2,040,000.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	90,733,119.00	79,528,233.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	71,838,224.00	60,726,234.00
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	8,000,000.00	10,000,000.00
Даатгалын үйлчилгээ	285,120.00	330,210.00
Тээврийн хэрэгслийн татвар	254,576.00	157,076.00
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	0.00	108,400.00
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	8,305,300.00	5,160,000.00
Газрын төлбөр	2,049,899.00	2,206,313.00
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	-	840,000.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	472,106,812.36	488,996,209.33
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	62,044,490.62	11,452,162.00
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,775,000.00	3,444,000.00
Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	407,287,321.74	474,100,047.33
ХӨТӨЛБӨР АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	65,166,700.00	250,347,802.07
УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	65,166,700.00	250,347,802.07
Бусад урсгал шилжүүлэг	65,166,700.00	250,347,802.07
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	36,645,200.00	243,547,802.07
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	28,521,500.00	6,800,000.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	7,266,248,903.54	7,767,288,131.75
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	(182,462,847.82)	(526,239,144.61)
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	109,283,814.59	-
Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	109,283,814.59	-
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	(291,746,662.41)	(526,239,144.61)

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

(төгрөгөөр)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
ТАТААС САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,291,237,635.94	1,947,558,236.74
Нийтлэг татварын бус орлого	1,291,237,635.94	1,947,558,236.74
Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	1,291,237,635.94	1,945,818,236.74
Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	837,869,666.84	757,872,145.87
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	453,367,969.10	1,187,946,090.87
Бусад орлого	-	1,740,000.00

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	5,094,860,710.00	4,698,549,768.60
Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	5,094,860,710.00	4,698,549,768.60
Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	5,094,860,710.00	4,698,549,768.60
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	6,386,098,345.94	6,646,108,005.34
НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	6,746,168,899.03	6,494,707,945.41
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	6,746,168,899.03	6,494,707,945.41
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	6,681,002,199.03	6,244,360,143.34
АЖИЛЛАГЧИДАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРДАЛ	4,244,943,761.95	4,691,906,078.56
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	3,740,587,984.22	4,201,042,116.08
Үндсэн цалин	2,060,272,303.22	2,466,341,113.15
Нэмэгдэл	1,050,107,838.00	1,199,400,793.00
Унаа хоолны хөнгөлөлт	144,669,660.00	208,456,716.93
Урамшуулал	485,538,183.00	326,843,493.00
НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ШИМТГЭЛ	504,355,777.73	490,863,962.48
Тэтгэврийн даатгал	331,431,536.69	420,549,986.17
Тэтгэмжийн даатгал	38,848,442.47	16,597,601.92
ҮОМШӨ-ний даатгал	66,435,228.65	15,973,823.70
Ажилгүйдлийн даатгал	7,047,347.45	8,961,871.09
Эрүүл мэндийн даатгал	60,593,222.47	28,780,679.60
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,436,058,437.08	1,552,454,064.78
ТОГТМОЛ ЗАРДАЛ	174,999,999.23	181,459,436.92
Гэрэл, цахилгаан	78,925,652.36	81,901,640.74
Түлш, халаалт	31,145,106.01	35,510,560.70
Цэвэр, бохир ус	64,929,240.86	64,047,235.48
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТТЭЙ ШУУД ХОЛБООТОЙ ЗАРДАЛ	1,485,700,483.53	937,878,212.00
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,208,700,897.53	668,677,966.00
Хоол, хүнс	276,999,586.00	269,200,246.00
БУСАД БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	775,357,954.32	433,116,415.86
Хангамж, бараа материалын зардал	159,550,238.70	162,420,470.86
Бичиг хэрэг	22,280,382.00	25,127,090.00
Тээвэр, шатахуун	12,069,200.00	9,500,000.00
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,559,969.20	11,097,852.46
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	67,713,039.50	69,363,465.40
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	35,574,698.00	35,304,433.00
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	12,352,950.00	12,027,630.00
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	413,823,805.00	163,757,900.00
Багаж, техник, хэрэгсэл	24,999,700.00	3,177,940.00
Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,155,800.00	420,000.00
Урсгал засвар	387,668,305.00	160,159,960.00
Томилолт, зочны зардал	17,040,000.00	2,040,000.00
Дотоод албан томилолт	17,040,000.00	2,040,000.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	109,118,919.00	84,318,433.00
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	83,102,224.00	60,248,734.00
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	8,000,000.00	10,000,000.00
Даатгалын үйлчилгээ	285,120.00	330,210.00
Тээврийн хэрэгслийн татвар	254,576.00	235,283.00
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	-	108,400.00
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	9,333,100.00	7,045,200.00
Газрын төлбөр	2,049,899.00	2,128,106.00
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	6,094,000.00	4,222,500.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	75,824,991.62	20,579,612.00

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Бараа үйлчилгээний бусад зардал	61,999,991.62	16,743,612.00
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,825,000.00	3,836,000.00
Хөтөлбөр арга хэмжээний зардал	65,166,700.00	250,347,802.07
Бусад урсгал шилжүүлэг	65,166,700.00	250,347,802.07
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	53,626,700.00	243,547,802.07
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	11,540,000.00	6,800,000.00
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	(360,070,553.09)	151,400,059.93
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	99,541,300.00	82,340,586.00
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	99,541,300.00	82,340,586.00
Дотоод эх үүсвэрээр	99,541,300.00	82,340,586.00
Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	99,541,300.00	82,340,586.00
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(99,541,300.00)	(82,340,586.00)
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	(459,611,853.09)	69,059,473.93
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	570,443,705.68	110,831,852.59
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	110,831,852.59	179,891,326.52

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

(төгрөгөөр)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ОРУУЛСАН КАПИТАЛ	ДАХИН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭМЭГДЭЛ	ХУРИМТЛАГДСАН ҮР ДҮН	НИЙТ ДҮН
2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,470,206,581.32	2,390,507,082.72	228,811,516.16	5,089,525,180.20
Залруулсан үлдэгдэл	2,470,206,581.32	2,390,507,082.72	228,811,516.16	5,089,525,180.20
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(291,746,662.41)	(291,746,662.41)
2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,470,206,581.32	2,390,507,082.72	(62,935,146.25)	4,797,778,517.79
Залруулсан үлдэгдэл	2,470,206,581.32	2,390,507,082.72	(62,935,146.25)	4,797,778,517.79
Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(526,239,144.61)	(526,239,144.61)
2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,470,206,581.32	2,390,507,082.72	(589,174,290.86)	4,271,539,373.18

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

(төгрөгөөр)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	ЗӨРҮҮ	ХУВЬ
ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	8,073,191,000.00	6,646,108,005.34	1,427,082,994.66	82.3
НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	5,968,979,700.00	4,706,549,768.60	1,262,429,931.40	78.9
Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	5,968,979,700.00	4,706,549,768.60	1,262,429,931.40	78.9
ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	2,104,211,300.00	1,939,558,236.74	164,653,063.26	92.2

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,080,000,000.00	751,612,145.87	328,387,854.13	69.6
Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	931,813,400.00	1,187,946,090.87	(256,132,690.87)	127.5
Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	92,397,900.00	-	92,397,900.00	-
Ажиллагчидтай холбогдсон зардал	5,456,727,800.00	4,691,906,078.56	764,821,721.44	86.0
Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	4,890,727,300.00	4,201,042,116.08	689,685,183.92	85.9
Үндсэн цалин	2,434,129,000.00	2,466,341,113.15	(32,212,113.15)	101.3
Нэмэгдэл	1,655,220,200.00	1,199,400,793.00	455,819,407.00	72.5
Унаа хоолны хөнгөлөлт	554,116,400.00	208,456,716.93	345,659,683.07	37.6
Урамшуулал	247,261,700.00	326,843,493.00	(79,581,793.00)	132.2
Нийгмийн хамгааллын шимтгэл	566,000,500.00	490,863,962.48	75,136,537.52	86.7
Тэтгэврийн даатгал	413,850,400.00	420,549,986.17	(6,699,586.17)	101.6
Тэтгэмжийн даатгал	38,037,500.00	16,597,601.92	21,439,898.08	43.6
ҮОМШӨ-ний даатгал	19,018,800.00	15,973,823.70	3,044,976.30	84.0
Ажилгүйдлийн даатгал	19,018,800.00	8,961,871.09	10,056,928.91	47.1
Эрүүл мэндийн даатгал	76,075,000.00	28,780,679.60	47,294,320.40	37.8
Бараа, үйлчилгээний урсгал зардал	2,360,915,200.00	1,634,794,650.78	726,120,549.22	69.2
Тогтмол зардал	199,700,000.00	181,459,436.92	18,240,563.08	90.9
Гэрэл, цахилгаан	85,200,000.00	81,901,640.74	3,298,359.26	96.1
Түлш, халаалт	48,500,000.00	35,510,560.70	12,989,439.30	73.2
Цэвэр, бохир ус	66,000,000.00	64,047,235.48	1,952,764.52	97.0
Үйл ажиллагаатай шууд холбоотой зардал	1,393,934,200.00	937,878,212.00	456,055,988.00	67.3
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	1,105,500,000.00	668,677,966.00	436,822,034.00	60.5
Хоол, хүнс	288,434,200.00	269,200,246.00	19,233,954.00	93.3
Бусад бараа үйлчилгээний зардал	167,111,300.00	163,720,470.86	3,390,829.14	98.0
Бичиг хэрэг	27,972,000.00	25,127,090.00	2,844,910.00	89.8
Тээвэр, шатахуун	10,480,400.00	9,500,000.00	980,400.00	90.6
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	13,000,000.00	11,097,852.46	1,902,147.54	85.4
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	67,004,600.00	70,663,465.40	(3,658,865.40)	105.5
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	36,244,300.00	35,304,433.00	939,867.00	97.4
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	12,410,000.00	12,027,630.00	382,370.00	96.9
Эд хогшил, урсгал засварын зардал	455,856,700.00	244,798,486.00	211,058,214.00	53.7
Багаж, техник, хэрэгсэл	275,256,700.00	83,896,726.00	191,359,974.00	30.5
Тавилга	12,000,000.00	1,621,800.00	10,378,200.00	13.5
Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	9,600,000.00	420,000.00	9,180,000.00	4.4
Урсгал засвар	159,000,000.00	158,859,960.00	140,040.00	99.9
Томилолт, зочны зардал	6,000,000.00	2,040,000.00	3,960,000.00	34.0
Дотоод албан томилолт	6,000,000.00	2,040,000.00	3,960,000.00	34.0
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	112,113,000.00	84,318,433.00	27,794,567.00	75.2

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	76,521,400.00	60,248,734.00	16,272,666.00	78.7
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	10,000,000.00	10,000,000.00	-	100.0
Даатгалын үйлчилгээ	350,000.00	330,210.00	19,790.00	94.3
Тээврийн хэрэгслийн татвар	291,600.00	235,283.00	56,317.00	80.7
Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	400,000.00	108,400.00	291,600.00	27.1
Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	12,600,000.00	7,045,200.00	5,554,800.00	55.9
Газрын төлбөр	2,500,000.00	2,128,106.00	371,894.00	85.1
Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	9,450,000.00	4,222,500.00	5,227,500.00	44.7
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	26,200,000.00	20,579,612.00	5,620,388.00	78.5
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,000,000.00	16,743,612.00	2,256,388.00	88.1
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,200,000.00	3,836,000.00	3,364,000.00	53.3
Хөтөлбөр арга хэмжээний зардал	255,548,000.00	250,347,802.07	5,200,197.93	98.0
Бусад урсгал шилжүүлэг	255,548,000.00	250,347,802.07	5,200,197.93	98.0
Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	243,548,000.00	243,547,802.07	197.93	100.0
Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,000,000.00	6,800,000.00	5,200,000.00	56.7
БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	7,817,643,000.00	6,326,700,729.34	1,490,942,270.66	80.9
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	8,073,191,000.00	6,577,048,531.41	1,496,142,468.59	81.5
НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	8,073,191,000.00	6,577,048,531.41	1,496,142,468.59	81.5
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	110,831,852.59	(110,831,852.59)	-
Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	179,891,326.52	(179,891,326.52)	-
БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	-	100.0
Төсвийн байгууллага	1	1	-	100.0
АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	154	140	14	90.9
Удирдах ажилтан	19	19	-	100.0
Гүйцэтгэх ажилтан	89	78	11	87.6
Үйлчлэх ажилтан	46	43	3	93.5

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн эрхэм зорилгыг "Олон Улсын түвшинд хүрсэн арьс, харшил, эмчилгээний гоо засал, арьсны мэс заслын тусламж үйлчилгээг үзүүлэх" гэж тодорхойлжээ.

Тус төв үйлчлүүлэгчид эрүүл мэндийн даатгалаар арьс, харшлын өвчин, эмчилгээний гоо заслын чиглэлээр тусламж үйлчилгээ, 2022 оны 49/A/118 тоот Эрүүл мэндийн болон Сангийн сайдын хамтарсан "Төлбөрийн жишиг хэмжээ, журам батлах тухай" тушаалаар төлбөртэй тусламж үйлчилгээний зохицуулалт хийх чиглэлийн хүрээнд Олон Улсын түвшинд хүрсэн арьс, харшил эмчилгээний гоо засал, арьсны мэс заслын тусламж үйлчилгээг үзүүлэх чиг үүргийг тус тус хэрэгжүүлдэг байна.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төв нь Эрүүл мэндийн тухай хууль, Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Нийгмийн даатгалын сангийн тухай хууль, Төсвийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Эм эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль, Эрүүл мэндийн даатгалын ерөнхий газрын Үндэсний зөвлөлийн тогтоолууд, бусад холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн үйл ажиллагаа явуулж байна.

Тайлант хугацаанд эмнэлгийн үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна. Тухайлбал дараах хуульд нэмэлт өөрчлөлт орсон. Үүнд:

- Хөдөлмөрийн тухай хуульд өөрчлөлт;
- Төрийн албаны тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт;
- Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт;
- Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт;
- Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт;
- Төсвийн тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт.

Дараах журмыг шинэчлэн баталсан. Үүнд:

- Эрүүл мэндийн даатгалын үндэсний зөвлөлийн 2024 оны 06 дугаар тогтоолоор баталсан" Жагсаалт, төлбөрийн хэмжээ, төлбөрийн арга, журам" шинэчлэн баталсан
- Сангийн сайдын 2025 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн А/3 дугаар тушаалаар батлагдсан"Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам";
- Засгийн газрын 2024 оны 128 тогтоолоор баталсан "Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" шинээр батлагдсан байна.
- Монгол Улсын Засгийн газрын 2024 оны 2 дугаар тогтоолоор баталсан "Худалдан авах ажиллагаанд баримтлах төсөвт өртгийн дээд хязгаар тогтоох тухай" шинээр баталсан;
- Төрийн болон орон нутгийн өмч хөрөнгөөр бараа, ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт өөрчлөлт.

Эмнэлгийн удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Дотоод аудиторын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төв нь захирлын 2022 оны 1 дүгээр сарын 03-ны өдрийн А/02 дугаар тушаалаар батлагдсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөж байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2025 оны 01 дүгээр сарын 03-ны өдрийн А/3 дугаар тушаалаар баталсан "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тус төвийн 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 201,093.9 мянган төгрөгөөр буюу 4.1 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	110,831.8	179,891.3	69,059.5
Авлага	270.2	40,431.9	40,161.7
Урьдчилгаа	13,965.0	-	(13,965.0)
Бараа материал	328,617.0	291,245.0	(37,372.0)
Үндсэн хөрөнгө	4,349,344.1	4,492,553.6	143,209.5
Нийт хөрөнгө	4,803,028.1	5,004,122.0	(201,093.9)
Өр төлбөр	5,249.6	732,582.6	(727,333.0)
Засгийн газрын хувь оролцоо/эздийн өмч	4,797,778.5	4,271,539.3	(526,239.2)
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	4,803,028.1	5,004,122.0	(201,093.9)

Дээрх хүснэгтээс харахад, мөнгөн хөрөнгө, бараа материал, үндсэн хөрөнгө, өр төлбөрийн данисуудад нөлөө бүхий өөрчлөлтүүд гарсан байна. Тухайлбал:

Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 179,891.3 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 69,059.5 мянган төгрөгөөр өссөн нь Эрүүл мэндийн яамнаас 2024 оны 12 дугаар 03-ны өдөр сервер худалдан авах зориулалтаар 150,000.0 мянган төгрөг шилжүүлснээр тендер зарлаж "Би Си Ти" ХХК-тай гэрээ хийсэн боловч санхүүжилтийг олгоогүй;

Авлага дансны үлдэгдэл 40,431.9 мянган төгрөг болж 40,161.7 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант онд Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас авах төлбөртэй үйлчилгээний авлага 40,431.9 мянган төгрөгийн авлага бүртгэсэнтэй холбоотой;

Урьдчилгаа дансны үлдэгдэл өмнөх онд 13,965.0 мянган төгрөг байсан бөгөөд тайланд онд эхоны датчик, ус нэрэгч аппарат зэрэг тоног төхөөрөмжийг худалдан авч орлого болгосонтой холбоотой;

Бараа материал дансны үлдэгдэл 291,245.0 мянган төгрөгт хүрч өмнөх оноос 37,372.00 мянган төгрөгөөр буурахад, худалдан авсан 1,474,950.4 мянган төгрөг, дээд шатны төсөв захирагчийн тушаал шийдвэрээр үнэ төлбөргүй шилжиж ирсэн 28,525.5 мянган төгрөгийн бараа материал орлого авсан дүнгээр нэмэгдэж, байгууллагын үйл ажиллагаанд зарцуулсан 1,516,511.9 мянган төгрөгөөр хасагдсан нь нөлөөлсөн;

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 4,492,553.6 мянган төгрөг болж өмнөх оноос 143,209.5 мянган төгрөгөөр өсөхөд, төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан 82,340.5 мянган төгрөг, ТӨБЗГ-ын 785 дугаар тогтоолын дагуу хөрөнгийн үнийг шинэчлэн тогтоосон 217.5 мянган төгрөг, ЭМС-ын 2024 оны А/245 дугаар тушаалаар төвийн лабораторийн барилгад их засвар хийж 412,449.8 мянган төгрөгийн өртгийг капиталжуулснаар тус тус нэмэгдэж, ТӨБЗГ-ын 2023 оны 807 дугаар тогтоолоор акталж, данс бүртгэлээс хассан 181,455.5 мянган төгрөгөөр хасагдсан нь нөлөөлсөн;

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 732,582.6 мянган төгрөг болж 727,333.0 мянган төгрөгөөр өссөн ЗГ-ын 128 дугаар тогтоолын хүрээнд үндсэн цалин 10-20 хувиар нэмэгдэж, НДШ 131,856.5 мянган төгрөг, ХХОАТ 214,492.7 мянган төгрөг болон эм, эмнэлгийн хэрэгслийн ханган нийлүүлэх байгууллагад 386,233.3 мянган төгрөгийн өглөг тус тус нэмэгдсэн нь нөлөөлсөн байна.

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 4,271,539.3 мянган төгрөг болсон нь тайлант жилийн үр дүн буурсантай холбоотой байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус төвийн ТУЗ-ийн 2024 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдрийн 3 дугаар тогтоолоор 2024 оны төсвийн төсөлд Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн санхүүжилтээр 5,127,950.8 мянган төгрөг, үйл ажиллагааны болон туслах үйл ажиллагааны орлогоос 1,140,000.0 мянган төгрөг, өмнөх оны үлдэгдлийн 112,000.0 мянган төгрөг нийт 6,379,950.8 мянган төгрөгөөр орлогыг бүрдүүлж нийт зарлагыг санхүүжүүлэхээр төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас нийт орлого, зардлыг 1,576,362.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж 7,956,313.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

Тайлант оны батлагдсан төсвийг ТУЗ-ийн баталсан дүнгээс 1,693,240.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж нийт 2 удаа тодотгосон байна. Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн хүрээнд 2 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 5,968,979.7 мянган төгрөг, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 1,080,000.0 мянган төгрөг, туслах үйл ажиллагааны орлогоос 931,813.4 мянган төгрөг, урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих 92,397.9 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлэхээр байна.

ТУЗ-өөр баталсан төсвийг зардлын эрх нээх бүрд удаа дараа шинэчлэн өөрчилж байгаа асуудал нь төсвийг бодит тоо мэдээ, судалгаанд үндэслэж боловсруулж баталдаггүйгээс шалтгаалж байна.

аудитор М.Пагамдулам, аудитын менежер В.Эрдэнэцогт, Санхүү-нийцлийн газрын захирал, тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Үндэсний аудитын газарт 2025 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 01/33 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2023 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 7,375,532.7 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 73,755.3 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотой тээвэр шатахууны зардлыг 980.4 мянган төгрөгөөр, гадаад болон дотоод томилолтын зардлыг 3,960.0 мянган төгрөгөөр, бичиг хэргийн зардлыг 2,462.3 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэх арга хэмжээ авч ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Завсрын аудитаар шалгагдагч байгууллагын 2024 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланг хамруулж, үндсэн хөрөнгө, бараа материал, богино хугацаат өр төлбөр, авлага данстын хувьд горим, сорил хэрэгжүүлж Нийгмийн даатгалын тайланд тайлагнасан нийт цалингийн дүн нь санхүүгийн тайлан, журналд бүртгэсэн цалингийн өглөгөөс зөрүүтэй байсан 6,369.8 мянган төгрөгийн 1 алдааг илрүүлж, жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангаар залруулсан.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар байгуулсан гэрээ, хэлцэл, холбогдох дүрэм, журмыг баримтлаагүйтэй холбоотой 2 албан шаардлага, орлого бүрдүүлэлт, дотоод хяналттай холбоотой 2 зөвлөмжийг хүргүүлснээс зөрчлийг арилгах 2 албан шаардлага, 5,129.1 мянган төгрөгийн 1 зөвлөмж өгснийг бүрэн хэрэгжиж 1 зөвлөмж хэрэгжих шатандаа байгаа тул хэрэгжилтийг 87.5 хувиар үнэллээ.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Албан шаардлага	2	-	2	-	100.0
Зөвлөмж	2	5,129.1	2	5,129.1	75.0
Нийт дүн	4	5,129.1	4	5,129.1	87.5

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй болно.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 6,369.7 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад 6,369.7 мянган төгрөгийн 1 алдааг залрууллаа.

- Нийгмийн даатгалын тайланд тайлагнасан нийт цалингийн дүн санхүүгийн тайлан, журналд бүртгэсэн цалингийн өглөгөөс 6,369.7 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан;

Энэ нь УСНББОУС-1-ийн 27-д "Санхүүгийн тайланд байгууллагын санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээг үнэн зөв толилуулах ёстой. Үнэн зөв толилуулга нь ажил гүйлгээ, бусад үйл явдал ба нөхцөл байдлуудыг үзэл баримтлалд заасан хөрөнгө, өр төлбөр, орлого, зардлын тодорхойлолт болон хүлээн зөвшөөрөлтийн шалгуурт нийцүүлэн үнэн зөв илэрхийлэхийг шаарддаг" гэсэнтэй нийцээгүй, санхүүгийн тайлагналын толилуулга батламж мэдэгдлийг хангаагүй.

Аудитаар нийт 29,326.9 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрснээс, 29,326.9 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага хүргүүлж, 3 зөвлөмж өгсөн.

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс 29,326.9 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа болон зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 44,428.4 мянган төгрөгөөр бага тул Өөрчлөлтгүй дүгнэлт өглөө.

5.1 Албан шаардлага

1. Тус төвийн захирал болон Үйлдвэрчний эвлэлийн хорооны даргын 2023 оны 06 дугаар сарын 16-ны өдрийн 2023-2024 оны хамтарсан хэлэлцээрийн 3.11-д "...тасгийн эрхлэгч, ахлах сувилагч нарт хариуцлагын нэмэгдлийг үндсэн цалингийн 25 хувь, хөрөнгийн бүрэн бүтэн хариуцлагын гэрээтэй эд хариуцагч нарт үндсэн цалингийн 10 хувийн нэмэгдэл хөлс, ёс зүйн нэмэгдэл олгох эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх талаар хамтран ажиллана" гэсэн заалтын дагуу нийт 29,326.9 мянган төгрөгийн нэмэгдэл олгосон байна. Энэ нь Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.5 "Эрүүл мэндийн ажилтанд хууль тогтоомжид заасны дагуу цалин хөлсний нэмэгдэл, мөнгөн урамшуулал олгох бөгөөд тэдгээрийн төрөл, хэмжээ, олгох журмыг Засгийн газар батална" заалт, Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 2-т зааснаар "Төрийн албаны тухай хуульд тусгайлан зааснаас өөрөөр төрийн албан хаагчид нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлс тогтоохгүй байхыг төсвийн байгууллагын төсвийн ерөнхийлөн захирагч, төсвийн төвлөрүүлэн захирагч, төсвийн шууд захирагч нарт даалгасугай" гэсэн заалттай нийцээгүй байна.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/;

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолоор батлагдсан цалингийн нэмэгдлээс бусад нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлс, урамшуулал олгосон зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх шаардлага хүргүүлэх.

2. Тайлант жилд үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогыг нэр төрлөөр зөв ангилан бүртгээгүй, "ҮҮАО" гэсэн нэрээр нэг дансанд бөөн дүнгээр нийт 1,111,125.4 мянган төгрөгийн орлогыг бүртгэж тайлагнасан байна. Энэ нь "Сангийн сайдын 2023 оны 211 тоот тушаалаар батлагдсан "Орлогын эдийн засгийн ангилал батлах тухай журам"-д заасан төсвийн байгууллагын орлогын ангилал, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4.үнэн зөв байх, 5.1.5.хэмжигдэхүйц байх" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Үндсэн ба туслах үйл ажиллагааны орлогыг нэг дансанд бөөн дүнгээр бүртгэж байгаа зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх.

5.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Үндсэн хөрөнгөтэй холбоотой асуудал

1.1 Илрүүлэлт:

Үндсэн хөрөнгийн дансанд элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн үлдэх өртөггүй 151,465.0 мянган төгрөгийн 16 ширхэг хөрөнгийн цаашид ашиглах хугацаа, шинэчлэн тогтоох үнийг боловсруулж, холбогдох байгууллагад хүргүүлээгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3 "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" НББ-ийн тухай хуулийн 5.1.5 "хэмжигдэхүйц байх", ТӨБЗГ-ын 2019 оны 271 дугаар тушаалын 7.1 "Элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох" гэсэн заалт болон "УСНББОУС 17 Үндсэн хөрөнгө" гэсэн стандартын заалттай тус тус нийцээгүй, ангилал ба хуваарилалт батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Үндсэн хөрөнгийн ашиглалт, өртөг нөхөлтөд хяналт тавьж, үнийг шинэчлэн тогтоох асуудлыг эрх бүхий байгууллагад уламжлан шийдвэрлүүлэх, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

2. Төлбөртэй өрөөний орлогын тайлантай холбоотой асуудал

2.1 Илрүүлэлт:

Төлбөртэй өрөөнөөс олсон орлогын гүйцэтгэлийг тулган баталгаажуулахад төлбөртэй өрөөнд бусдаас ялгагдаж танигдах дугаарлалт байхгүй, хэвтсэн өвчтөний түүх дээр өрөөний дугаар тавьдаггүй, орлогын тайлан гаргадаггүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 41.2.1. "хуулийн дагуу улс, орон нутгийн төсөвт оруулах болон тухайн төсвийн байгууллагын өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг бүрэн төвлөрүүлэх", Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны 04 дүгээр сарын 12-ны өдрийн А/216 дугаар тушаалын нэгдүгээр хавсралтаар батлагдсан "Төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллагаас үзүүлэх төлбөртэй тусламж, үйлчилгээний журам"-ын 2.5 "Төлбөртэй тусламж, үйлчилгээ болон нэмэлт үйлчилгээнээс олсон орлогыг эрүүл мэндийн байгууллагын цахим бүртгэлийн болон санхүүгийн программд бүртгэж, тайлагнаж ажиллана" 3.1-д "Эрүүл мэндийн байгууллага нь ... үйлчлүүлэгчийг албан бус төлбөр төлөхөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг зохион байгуулна" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй, толилуулга батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна. Энэхүү зөрчил нь төлбөртэй өрөөний орлогод дүн шинжилгээ хийх, хянах боломжгүй болгох үр дагавартай байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төлбөртэй өрөөний дугаар, үйлчлүүлсэн өвчтөний мэдээлэл, хугацаа зэрэг ялгаж таних тэмдэг бүхий мэдээллийг тодорхой болгож, орлогын тайланг сар бүр гаргаж, хяналт тавьж ажиллах;

3. Баримтын бүрдүүлэлтэд тавих дотоод хяналттай холбоотой асуудал

3.1 Илрүүлэлт:

“ЭМДЕГ-ын чанарын болон төлбөрийн хяналтаар тус төвийн баримтын бүрдүүлэлтэд тавих хяналт хангалтгүйгээс /цахим хяналтын хасагдал 50,517.1 мянган төгрөг, эмчийн болон эх олонлогийн түүврийн хасагдал 228,622.5 мянган төгрөг/ шалтгаалан ЭМДС-аас авах санхүүжилтийг нэхэмжилсэн дүнгээс 279,139.6 мянган төгрөг буюу 5.6 хувийн санхүүжилт хасагдсан бөгөөд нягтлан бодох бүртгэлд бүртгэж, санхүүгийн тайланд тайлагнахгүй байна. Энэ нь Эрүүл мэндийн даатгалын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1.3.даатгуулагчийг төлөөлж эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагатай тусламж, үйлчилгээний зардлын төлбөр тооцоо хийх гэрээ байгуулах, гэрээний биелэлтэд хяналт тавих, дүгнэх” гэсэн заалтуудтай нийцээгүй, ЭМДҮЗ-ийн 2022 оны 12 дугаар тогтоолын шалгуур хангаагүй, хяналт тавиагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: ЭМДС-аас авах эмнэлгийн тусламжийн үйлчилгээний санхүүжилтийн нэхэмжлэхийн бүрдүүлэлтэд тавих хяналтыг сайжруулах, шалгуурыг хангуулах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх;

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			Зөвлөмж	
	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс			Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан	Залруулаагүй	Зөвлөмж	Тоо	Дүн
НД-ын тайланд тайлагнасан нийт цалингийн дүн нь СТ, журналд бүртгэсэн цалингийн өглөгийн дүнгээс зөрүүтэй тайлагнасан	1	6,369.7			1	6,369.7					
Дүн	1	6,369.7			1	6,369.7	1	6,369.7			

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Хууль тогтоомжид заагаагүй нэмэгдэл олгосон	1	29,326.9			1	29,326.9						
"Төсвийн орлогын эдийн засгийн ангилал"-ыг мөрдөөгүй	1	-			1	-						
16 ш хөрөнгийн цаашид ашиглах хугацаа, шинэчлэн тогтоох үнийг боловсруулж, холбогдох байгууллагад хүргүүлээгүй	1	-						1	-			
Төлбөртэй өрөөний орлогын тайлан гаргадаггүй	1	-						1	-			
ЭМДС-ийн санхүүжилтийн хасагдсан дүнг НББ-д бүртгэж, санхүүгийн тайланд тайлагнаагүй	1	-						1	-			
Дүн	5	29,326.9			2	29,326.9	3	-				

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 02 сарын 05 өдөр

Дугаар 174/АОВОР25

Улаанбаатар хот

Сн/г- 2025/285/НА-СТН-ТМЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тайлант жилд үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогыг нэр төрлөөр зөв ангилан бүртгээгүй, "ҮҮАО" гэсэн нэрээр нэг дансанд бөөн дүнгээр нийт 1,111,125,400.00 /Нэг тэрбум нэг зуун арван нэгэн сая нэг зуун хорин таван мянга дөрвөн зуун/ төгрөгийн орлогыг бүртгэж тайлагнасан.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4. "үнэн зөв байх", 5.1.5. "хэмжигдэхүйц байх", 18 дугаар зүйлийн 18.1. "Нягтлан бодох бүртгэлийг удирдан зохион байгуулах үүргийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйцэтгэх удирдлага хүлээнэ", 20 дугаар зүйлийн 20.2.4. "нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэх байгаа эсэхийг хянах", Сангийн сайдын 2023 оны 11 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 211 дүгээр тушаалаар баталсан "Төсвийн орлогын эдийн засгийн ангилал"-тай тус тус нийцээгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-д "Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1.11-д "хууль, тогтоомж, гэрээ хэлцэл зөрчсөн, алдаа зөрчлийг таслан зогсоож давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал үүссэн" гэсэн заалтыг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

- Орлогыг дэд дансаар ангилж бүртгээгүй, нэг дансанд бөөн дүнгээр бүртгэж байгаа зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2025 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэх;
- Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн захирал /Ц.Уранчимэг/, Санхүү бүртгэлийн албаны дарга /Б.Мядаг/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
"ТЭД-АУДИТ" ХХК-ИЙН
ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
В.ЭРДЭНЭЦОГТ
Ц.СУГАРМАА
АТАСАН 02.05.2025
9023200522

1505000355

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2025 оны 02 сарын 05 өдөр

Дугаар 175/АД/5085

Улаанбаатар хот

СНӨГ-2025/085/НА-СТД-ПМЗ

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тус төвийн захирал болон Үйлдвэрчний эвлэлийн хорооны даргын 2023 оны 06 дугаар сарын 16-ны өдрийн 2023-2024 оны хамтарсан хэлэлцээрийн 3.11-д "тасгийн эрхлэл, ахлах сувилагч нарт хариуцлагын нэмэгдлийг үндсэн цалингийн 25 хувь, хөрөнгийн бүрэн бүтэн хариуцлагын гэрээтэй эд хариуцагч нарт үндсэн цалингийн 10 хувийн нэмэгдэл хөлс, ёс зүйн нэмэгдэл олгох эрх зүйн орчныг бүрдүүлэх талаар хамтран ажиллана" гэсэн заалтын дагуу эхний 3 сарын байдлаар нийт 29,326,900.00 /хорин есөн сая гурван зуун хорин зургаан мянга есөн зуун/ төгрөгийн нэмэгдэл олгосон нь Засгийн газрын тогтоолоор батлагдсан нэмэгдлүүдэд хамаарахгүй бөгөөд хариуцлагын нэмэгдэл олгох журам батлаагүй байна.

Энэ нь Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 30 дугаар зүйлийн 30.5-д "Эрүүл мэндийн ажилтанд хууль тогтоомжид заасны дагуу цалин хөлсний нэмэгдэл, мөнгөн урамшуулал олгох бөгөөд тэдгээрийн төрөл, хэмжээ, олгох журмыг Засгийн газар батална", Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 382 дугаар тогтоолын 2-т "Төрийн албаны тухай хуульд тусгайлан зааснаас өөрөөр төрийн албан хаагчид нэмэгдэл, нэмэгдэл хөлс тогтоохгүй байхыг төсвийн байгууллагын төсвийн ерөнхийлөн захирагч, төсвийн төвлөрүүлэн захирагч, төсвийн шууд захирагч нарт даалгасугай" гэж тус тус заасантай нийцээгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т "Шалгаадагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүрэгээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох" журмын 4.2.1.11-д "хууль, тогтоомж, гэрээ хэлцэл зөрчсөн, алдаа зөрчлийг таслан зогсоож давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал үүссэн" гэсэн заалтыг үндэслэн ШААРДАХ нь:

1. Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоолоор батлаагүй нэмэгдэл хөлс, урамшуулал олгосон зөрчлийг таслан зогсоож, биелэлтийг 2025 оны 09 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт¹ ирүүлэх;
2. Цаашид алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх, хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлж ажиллахыг Арьсны өвчин судлалын үндэсний төвийн захирал /Ц.Уранчимэг/, Санхүү бүртгэлийн албаны дарга /Б.Мядаг/ нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР
АУДИТЫН МЕНЕЖЕР
"ТЭД-АУДИТ" ХХК-ИЙН
ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

Ц.НАРАНЧИМЭГ
В.ЭРДЭНЭЦОГТ

Ц.СУГАРМАА

Монгол Улс, Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, 1-р хороо, Бага тойруу-3, Засгийн газрын 4 дүгээр байр,
Утас 51-264231

Z:\Alban Shaardlaga\2025\0225 SNAG-21.Docx

1525200853

This image shows a full page of a document template designed for handwritten notes or answers. It features approximately 28 evenly spaced horizontal dashed lines across the entire width of the page, providing a guide for letter height and placement. The background is plain white, and there are no margins, headers, or footers visible.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Утас: +976 51 261585

Факс: +976 11 323266, 324653

Цахим шуудан: info@audit.gov.mn

Цахим хуудас: www.audit.mn

Хаяг: Засгийн газрын IV байр

Бага тойрог-3, Цогцолтой аймаг